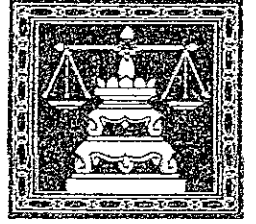

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือ(MOU)
ว่าด้วยการอำนวยความสะดวกและเป็นธรรมและการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพแก่ประชาชน
ระหว่าง
กรมการปกครอง กับ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

๑. หลักการ

กรมการปกครองและกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพมีภารกิจหลักร่วมกัน คือ การอำนวยความสะดวกเป็นธรรมในสังคม การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน การลดความขัดแย้งในชุมชนและสังคม การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของผู้นำชุมชน กลุ่ม องค์กร อาสาสมัคร โดยการบูรณาการทำงานของทั้งสองหน่วยงานอย่างเสมอภาคและเกื้อกูลต่อกัน ภายใต้แนวทางการให้ หมู่บ้าน ชุมชน และท้องถิ่นเป็นแกนหลัก เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและชุมชน เพื่อสร้างความสมานฉันท์และสันติสุขในสังคมไทย

๒. ความมุ่งหมาย

กรมการปกครองและกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีความมุ่งหมายร่วมกัน คือ

(๑) ผู้นำท้องที่ เครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และขั้นตอนการอำนวยความสะดวก สามารถให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบได้

(๒) ประชาชนเข้าถึงกระบวนการอำนวยความสะดวกได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง

(๓) ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของตนเองและเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น

(๔) ประชาชนได้รับการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทหรือความขัดแย้งได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๕) ประชาชนทราบและเข้าถึงสิทธิตามระเบียบกระทรวงยุติธรรมว่าด้วยกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ และสิทธิของผู้ต้องหาคดีอาญาในชั้นสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔/๑

(๖) ประชาชนที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำความผิดทางอาญาของผู้อื่นและจำเลยในคดีอาญา ได้รับรู้รวมทั้งเข้าถึงสิทธิตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๔ ตลอดจนการช่วยเหลือคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานในคดีอาญาตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๖

(๗) ประชาชนได้รับคำปรึกษาแนะนำทางกฎหมายและสิทธิต่าง ๆ รวมทั้งการประสานส่งต่อการช่วยเหลือให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ

๓. ขอบเขตการดำเนินงาน

การบูรณาการการดำเนินงานร่วมกันระหว่างกรมการปกครองกับกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ มีจุดเชื่อมประสานการให้บริการ ณ ศูนย์อำนวยความสะดวกเป็นธรรมของที่ว่าการอำเภอ และมีที่ทำการปกครอง จังหวัดเป็นจุดเชื่อมประสานทางวิชาการ ซึ่งมีบุคลากรในพื้นที่ ได้แก่ ปลัดอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน(กม.) อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ คณะกรรมการเครือข่ายคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพจังหวัด และคณะกรรมการบริหารศูนย์ประสานงานจัดการความขัดแย้งของชุมชนเป็นแกนหลักในการประสานกลุ่ม องค์กรต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามข้อตกลงร่วมกันโดยมีภารกิจ ดังนี้

ด้านการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพ

(๑) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในศูนย์อำนวยความสะดวกเป็นธรรมอำเภอให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพ การจัดการความขัดแย้ง การไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท เพื่อเป็นวิทยากร และขยายผลให้ผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชนมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพ การจัดการความขัดแย้ง และการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

(๒) การส่งเสริมให้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน(กม.) มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกเป็นธรรม การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และช่องทางในการเข้าถึงความเป็นธรรมของประชาชน ด้วยการบรรจุเป็นเนื้อหาความรู้เสริมในหลักสูตรการศึกษาอบรมของโรงเรียนนักปกครองท้องถิ่นประจำจังหวัด (ร.ร. นปท.จ.)

(๓) การสนับสนุนให้เครือข่ายศูนย์อำนวยความสะดวกเป็นธรรมเผยแพร่ความรู้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนเพื่อปลูกฝังวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย

(๔) การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงสิทธิดังนี้

ก. สิทธิในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

ข. สิทธิตามระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓

ค. สิทธิของผู้ต้องหาคดีอาญาในชั้นสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๓๔/๑

ง. สิทธิของผู้เสียหาย จำเลย และพยานในคดีอาญาตามที่กฎหมายกำหนด

จ. สิทธิเสรีภาพของประชาชนตามวิถีประชาธิปไตย

ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและการอำนวยความสะดวกเป็นธรรม

(๑) การช่วยเหลือให้ประชาชนเข้าถึงสิทธิตามที่กฎหมายกำหนดอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม ดังนี้

ก. การได้รับคำปรึกษาแนะนำทางกฎหมาย

ข. การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ยื่นเรื่องร้องทุกข์ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการจัดการเรื่องร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๒

ค. การให้ความช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยกองทุนยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓

ง. การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ต้องหาคดีอาญาในชั้นสอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔/๑

จ. การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหาย และค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๔

ฉ. การให้ความช่วยเหลือและคุ้มครองความปลอดภัยแก่พยานในคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองพยานในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๖

ช. การให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งแก่ประชาชน โดยการอำนวยความสะดวก ประนีประนอมข้อพิพาท ทั้งทางแพ่งและทางอาญา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ และกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยความผิดที่มีโทษทางอาญา พ.ศ. ๒๕๕๓

(๒) การไกล่เกลี่ยและประนีประนอมข้อพิพาทของ คณะกรรมการหมู่บ้าน (กม.) ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่และข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการปฏิบัติงานประนีประนอมข้อพิพาทของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๓๐

(๓) การสนับสนุนให้ศูนย์อำนวยความสะดวกและเป็นธรรมอำเภอและศูนย์ประสานงานจัดการความขัดแย้งของชุมชน ร่วมกันแก้ไขปัญหาข้อพิพาทหรือข้อขัดแย้งของชุมชนทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและเชิงสาธารณะ

(๔) การสนับสนุนให้คณะกรรมการหมู่บ้าน(กม.) เครือข่ายและอาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพดำเนินการหรือที่มอบหมายให้หน่วยงานอื่นดำเนินการให้เป็นผู้มีคุณสมบัติในการทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทในบัญชีรายชื่อของอำเภอ ตามกฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งออกตามความในมาตรา ๖๑/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

๔. ขอบเขตความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน

เพื่อให้การดำเนินงานของทั้งสองหน่วยงานบรรลุตามเจตจำนงในการอำนวยความสะดวกและเป็นธรรมและคุ้มครองสิทธิเสรีภาพแก่ประชาชน จึงกำหนดความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

(๑) กรมการปกครอง เป็นหน่วยหลักในการสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวก การส่งเสริมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ และการจัดการความขัดแย้งประสานงานให้บุคลากรของส่วนราชการในระดับอำเภอและภาคประชาชน ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและการจัดการความขัดแย้ง

(๒) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพเป็นหน่วยหลักในการสนับสนุนหลักสูตรฝึกอบรมเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวก การคุ้มครองสิทธิในกระบวนการยุติธรรม การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เอกสารเผยแพร่เกี่ยวกับสิทธิในกระบวนการยุติธรรม คู่มือการเข้าถึงสิทธิในกระบวนการยุติธรรม แบบคำขอและคำร้องเพื่อใช้สิทธิในกระบวนการยุติธรรม

(๓) กรมการปกครองและกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพร่วมกันดำเนินงานเกี่ยวกับ

ก. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในศูนย์อำนวยความสะดวก อำเภอกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน(กม.) อาสาสมัครคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ คณะกรรมการเครือข่ายคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพจังหวัด และคณะกรรมการบริหารศูนย์ประสานงานจัดการความขัดแย้งของชุมชน ให้มีความรู้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในการส่งเสริมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและการจัดการความขัดแย้ง

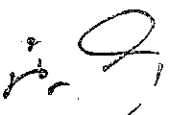
ข. การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ งบประมาณ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเจตจำนงของบันทึกข้อตกลง

ค. การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ สามารถเข้าถึงสิทธิในกระบวนการอำนวยความสะดวกได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

ง. การแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในหมู่บ้าน/ชุมชนทั้งระดับปัจเจกบุคคลและระดับสาธารณะ

๕. การลงนามและวันที่มีผลบังคับใช้

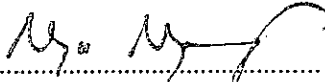
บันทึกข้อตกลงฉบับนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ผู้มีอำนาจลงนามของทั้งสองหน่วยงานได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงเป็นต้นไป และทำขึ้นเป็นสองฉบับมีข้อความถูกต้องตรงกันทุกประการ ผู้มีอำนาจลงนามของทั้งสองหน่วยงานได้อ่านและเข้าใจข้อความในบันทึกข้อตกลงเป็นอย่างดีแล้ว เห็นว่าถูกต้องตรงตามความประสงค์ จึงได้ลงนามไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และเก็บรักษาไว้ฝ่ายละหนึ่งฉบับ

ลงชื่อ.....

(นายนิรันดร์ กัลยาณมิตร)

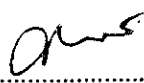
รองอธิบดีกรมการปกครอง

รักษาราชการแทนอธิบดีกรมการปกครอง

ลงชื่อ.....

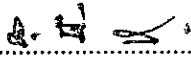
(นางสุวนา สุวรรณจุฑะ)

อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

ลงชื่อ.....พยาน

(นายจารุวัฒน์ เกลี้ยงเกลา)

ผู้อำนวยการส่วนพัฒนาและส่งเสริม
การบริหารงานท้องถิ่น

ลงชื่อ.....พยาน

(นายสมชาติ เอี่ยมอนุพงษ์)

รองอธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

วันที่ ๒ เดือน มกราคม พ.ศ.๒๕๕๔

วันที่ ๒ เดือน มกราคม พ.ศ.๒๕๕๔